

Відтворіть правила, позначені нижченаведеними зразками, і письмово доповніть їх додатковими прикладами:

нижчезазначені (але: трохи нижче зазначені)

Нацбанк, АТС (але: ВНЗ, загс і ЗАГС)

триярусний

двохосьовий

семиразовий (але: 10-річний)

сторіччя (але: 100-річчя)

все-все (але: Все, все вони згадали.)

зроду — віку

батько-мати (батьки)

з діда-прадіда

кінець кінцем (але: сам-самісінький)

день-другий (але: 5—6 днів)

МИГ-33, 7-Б клас

T-подібний, альфа-промені (але: дельтаплан)

с.-г. — сільсько-господарський (але: с. г. — сільське господарство)

лісосплав

чорнозем

вербооліз

зірвиголова

півлимона (але: пів-Києва)

напіваавтомат

полукіпок

термогідродинаміка

купівля — продаж

інженер — електрик

Дід Мороз (але: дід-мороз)

стоп-кран

кіловат-година (але: трудовдень)

прем'єр-міністр

віце-президент

норд-вест

брат-і-сестра

радіо- і телеапаратура (але: радіотелеапаратура)

риба-меч

соло-гітара

альма-матер (але: альтер его, аква віте)

полин-трава (але: трава полин)

льон-довгунець

турботи-оси

шестисотий (але: 27-тисячний)

два з половиною тисячний.

будь-кого (але: будь у кого)

лісостеповий.

східноєвропейський

волелюбний

контрольно-вимірювальний

вищезгаданий (але: трохи вище згаданий)

давньоверхньонімецька мова

вісімдесятирічний

екс-чемпіонський (але: москворіцький)

суспільно-політичний

суспільно небезпечний

фізико-технічний

військово-морський (але: військовозобов'язаний)

м'ясо-молочний (але: головногі — термін)

темно-синьо-зелений (але: жовтогарячий, біломолочний)

південно-західний

Правильно напишіть слова:

пів ями, іван та мар'я (рослина), зірви голова, пів Лондона, видимо не видимо, льотчик випробувач, 27 тисячний, на пів сон, в ряди годи, полу мисок, термо гідро динаміка, хліб сіль (їжа), лисичка сестричка та дід мороз (казкові персонажі), контр адмірал, жук короїд, нижче підписаний, експрес метод, перший віце прем'єр міністр, один єдиний, ракета носій, тридцяти шести мільйонний, вічно зелений, екс віце президент, кінець кінцем, кіловат година, чин чином, чий не будь, нижньо дніпровський, море дзеркало, одним одна, аварійно небезпечний, аварійно ремонтний, сама самотою, сам самісінький, хтозна де, пройди світ, кулько і ролик підшипники, зюйд зюйд ост, не сьогодні завтра, хтозна як, пів Ріо-де-Жанейро, рік другий, с/г, к/р, с.-г., с. г., двадцяти семи тисячний, шість з половиною мільйонний, соціально культурний, соціально небезпечний. S подібний, формат А 4, ІЛІ 76, мецо сопрано, будь у кого, Дніпро ріка, бета розпад, гама промені, альфа трон, табула раса, пі ар, мас медіа, міні футбол, аудіо відео техніка, де факто, рок н рол, унтер офіцерський, темно синьо зелений, блідо молочний, норд ост, блідо рожевий, льон довгунець, баба яга та іван покиван (у загальному значенні), бас гітара, лимонно жовтий, біло сніжний, Іван селянський син (казковий персонаж).

Утворіть складні слова (іменники, прикметники):

вода грати, чорна земля, овочі сховати, воля любити, бій здатний, ліс степ, Східна Європа, Північний Крим, легка атлетика, давні греки, вище згадати, Борис поле, трохи нижче зазначити, Уж город, Кабінет Міністрів, людина день, стереоскопічний звук, два тижні, три кути, два акти, шість днів, десять поверхів, 40 метрів, шістнадцять кілограмів, вісім балів, сто років.

Правильно напишіть слова і словосполучення:

трьохсот двадцяти шести тисячний, будь який, 94 тисячний, лісо степовий, 156 мільйонний, механіко математичний, військово полонений, західно український, 678 мільярдний, темнувато синій, біло сніжний, казна з ким, десять з половиною мільйонний, контрольно вимірювальний, кислувато гіркувато солоний, аварійно ремонтний, аварійно небезпечний, 57 тисячний, трохи вище зазначений, будь

Утворіть складні іменники:

вертіти + літати, вода + ганяти; біла + кров, чорне + поле; ліс + степ, ніс + ріг; перекоти + поле, пройди + світ, зірви + голова; пів + огірок; пів + лимон, напів + сон, пів + миска, пів + Африка, пів + яблуко, пів + Лондон; тепло + гідро + електро + станції, світло + звуко + панорама.

Правильно напишіть іменники:

імпорт експорт, дебет кредит; інженер будівельник, режисер постановник; Зайчик Побігайчик, івани покивани; ракета носій, експрес лабораторія; людино день, тонно кілометр, трудо день; контр адмірал, генерал губернатор, член кореспондент, генерал полковник; віце прем'єр міністр, екс президент, міні футбол; норд ост, норд норд вест; мати й мачуха (рослина), Іван та Мар'я (рослина); кулько і роликко підшипники, аудіо відео техніка; риба молот, заєць русак; ре мажор, ритм гітара; де факто, ва банк, мас медіа, рок н рол; персона нон грата, табула раса.

Поставте, де необхідно, дефіси:

Ведмідь гора, ріка Москва, гора Говерла; дівчина краса, дід вусань; лікар терапевт, терапевт лікар; жук короїд, орел бородач; море дзеркало, гори хмари.

Розкриваючи дужки, запишіть у дві колонки слова: 1) які пишуться разом; 2) які пишуться через дефіс.

Вугле(видобуток), озерно(болотний), здивовано(розгублений), всесвітньо(відомий), червоно(гарячий), вакуум(камера), в'єтнамсько(український), сніго(затримання), перекоти(поле), штабс(капітан), тьмяно(жовтий), всесвітньо(історичний), овоче(сховище), м'ясо(молочний), вічно(зелений), світло(рожевий), темно(зелений), одно(денний), блок(схема), видимо(невидимо), корабле(будівник), ячмінно(житній), сніжно(білий), смагляво(лиций), синьо(зелений), легко(крилий), зменшено(пестливий).

Ключ. У кожному слові підкресліть другу від початку букву. З цих букв прочитаємо вислів давньоримського історика Тацита.

Правильно напишіть слова та словосполучення:

вода гін, шлако блок, воле любний, блок система, видимо не видимо, боє здатний, східно європейський, пройди світ, верхньо німецький, кулько і роликко підшипники, три ярусний, кінець кінцем, ракета носій, пів лимона, трохи вище зазначений, сама смотою, нижньо дніпровський, де юре, аудіо відео техніка, дво тижневий, легко легко, норд норд вест, 100 річчя, тепло гідро електро станції, сам самісінький, дівчина краса, нижче підписаний, на пів сон, викон ком, не сьогодні завтра, альфа промені, альфа трон, П подібний, МІГ 29, північно кримський, к/р, с/г, риба молот, носо ріг, тонно кілометр, перший віце прем'єр міністр, розтяг стиск, Дід Мороз, баба яга, вчений еколог.

Запишіть у дві колонки слова: 1) що пишуться разом; 2) що пишуться через дефіс.

1. Спинно/мозковий, озерно/болотний, ніжно/рожевий, жовто/гарячий, одно/денний, сніжно/білий, біло/сніжний, плоско/донний, ошелешено/розгублений, димо/хід, старо/київський, пишно/зелений, зменшено/пестливий, синьо/окий, ясно/головий, тяжко/хворий, синьо/жовтий. 2. Оздоровчо/спортивний, здивовано/розгублений, туго/плавкий, всюди/хід, машинно/тракторний, в'єтнамсько/китайський, легко/займистий, стишено/розмірений, тьмяно/сірий, осінньо/зимовий, сніго/затримання, м'ясо/молочний, верхо/віття, світло/жовтий, темно/синій, овоче/сховище, блідо/рожевий, пів/обличчя, одно/серійний, видимо/невидимо, очисно/відновлювальний, товсто/шкірий, сніжно/білий, смагляво/лиций, кисло/солодкий, змінно/добовий, червоно/гарячий.

Ключ. З других букв виписаних слів має скластися: 1) закінчення вислову: "Хто нічого не має, той завжди готовий ..."; 2) вислів давньоримського історика Тацита.

Перепишіть, розкриваючи дужки і, де треба, вставляючи дефіс.

1. Тихо(тихо) по землі ходить мир — щоденний, звичний. (І. Жиленко.) 2. Мій синочок синьо(окий) в колісці усміхається мені. (В. Сосюра.) 3. Пильнуйте, люди добрі й ширі, не спіть, учені і жінці! Чатують нас людино(звірі) з страхіттям атомним в руці. (В. Симоненко.) 4. Ніхто свого щастя (долі) не вгадає. (М. Стельмах.) 5. Страшно безсило(малим) чути себе перед смертю, але страшніше, коли ні за що вмерти! (Б. Олійник.) 6. Ревуть паро(плати), гудуть паро(вози), і аеро(плани) прокреслюють слід. (В. Стус.) 7. Замерехтіло між двох світів щось не впізнанно(знане). (В. Стус.) 8. Не знав, не знав звіздар гостро(бородий), що в антисвіті є антизірки, що у народах є антинароди, що у століттях є антивіки. (Л. Костенко.)